

Notatka z zajęć 18 lutego 2013 r.

Czy i jak przedstawiać „trudne” mity młodym czytelnikom (casus Ganimedeses)? (Michał Kucharski)

Notatkę sporządziła Olga Grabarek.

I. Omówienie haseł do *Katalogu OMC (Alfa i Omega, czyli starożytność w miniaturze, Nić Ariadny, czyli po nitce do kłębka Anny M. Komornickiej oraz Mity greckie Piotra Rowickiego; referowały: Weronika Głowacka i Olga Grabarek).*

II. Mit o Ganimedesie jako „trudny” mit.

- Pytanie wstępne: co wiemy o Ganimedesie z edukacji szkolnej?
- Analiza treści mitu na przykładzie wybranych źródeł (w tłumaczeniu na j. polski i angielski): Homer, *Iliada*, ks. XX v. 232 et sqq.; *Hymny Homeryckie*, *Hymn 5* [do Afrodyty], v. 203 et sqq.; Pindar, *I Oda olimpijska*, v. 40 et sqq.; Teognis, fr. 1, 1345; Platon, *Fajdros* 255 i *Prawa* I 636c; Pseudo-Apollodorus, *Biblioteka* III, 141; Wergiliusz, *Eneida*, ks. V v. 251 et sqq.; Owidiusz, *Metamorfozy*, ks. X 152 et sqq.; Apulejusz, *Metamorfozy albo złoty osioł*, VI 15.
- Zestawienie wersji starożytnych ze współczesnymi opracowaniami mitów (np. Jan Parandowski, *Mitologia*; Wanda Markowska, *Mity Greków i Rzymian*; Robert Graves, *Mity greckie*). Polskie opracowania z reguły cenzurują mit: ani Parandowski, ani Markowska nie odwołują się do wątku homoerotycznego w micie o Ganimedesie (autorzy przedstawiają Ganimedesa po prostu jako podczaszego Zeusa). Warto zauważyć, że mit ten był krytykowany starożytności, m.in. przez Cyserona, który uważał za niestosowne przedstawianie najwyższego boga Zeusa jako zachwyconego urodą Ganimedeses (*Tusc.* 1, 26, 65: [...] *nec Homerum audio, qui Ganymeden ab dis raptum ait propter formam, ut Iovi bibere ministraret* [...]. *fingebat haec Homerus et humana ad deos transferebat: divina mallet ad nos*). W jakim sensie mit Ganimedeses może być kontrowersyjny w XXI wieku (które elementy/wersje/w kontekście jakich dyskusji)? W jaki sposób mit o Ganimedesie wpisuje się w specyfikę kultury starożytnej Grecji? Jakie znaczenie w istotnych kontekstach współczesnych mogą mieć badania nad mitem Ganimedeses i jego recepcją?
- Kwestia młodych odbiorców mitologii: wspólnie zastanawialiśmy się, czy i jak mit o Ganimedesie przedstawiać młodym czytelnikom dziś. Doszliśmy do wniosku, że sposób przedstawienia mitów w ogóle powinien zależeć od wieku osób, którym dany mit ma być opowiadany (np. w opracowaniach dla młodszych – Ganimedeses jako podczaszys Zeusa; recepcja w astronomii: księżyc Jowisza). Zauważyliśmy też, że w przygotowywaniu materiałów dla dzieci i młodzieży mogą brać udział psychologowie, by dobrać zestaw treści w odpowiedni sposób dla odbiorców.